

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 30.12.1946 Časová verzia predpisu účinná od: 06.08.1948 do: 10.06.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

249.

Z á k o n

ze dne 20. prosince 1946

**o zatímní úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy
a některých jiných osob veřejného práva.**

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ.

Hospodářství svazků územní samosprávy.

Oddíl první.

Samosprávní přírážky.

§ 1.

Nevybírání samosprávních přírážek k přímým daním.

Přírážky svazků územní samosprávy (zemské, okresní a obecní) k přímým daním státním na rok 1946, 1947 a 1948 nelze vybírat.

§ 2.

Platby na přírážky za léta dřívější.

(1) Všechny platby na přírážky svazků územní samosprávy k přímým daním státním na berní rok 1945 a léta předchozí plynou od 1. ledna 1946 do státní pokladny.

(2) K dani z vyššího služného se vyberou v zemích České a Moravskoslezské přírážky svazků územní samosprávy na berní roky 1943 a 1944 sazbami pro dotčený rok usnesenými (povolenými) a na berní rok 1945 sazbami roku 1944 rovněž ve prospěch státní pokladny.

§ 3.

Předpisování a vybírání obecních přírážek.

(1) Předpisování a vybírání obecních přírážek k přímým daním na berní rok 1945 a léta předchozí přísluší od 1. ledna 1946 výhradně berním úřadům.

(2) Obce na Slovensku, které vypočítávaly, předpisovaly a vybíraly obecní přírážky k přímým daním na berní rok 1945 nebo léta předchozí vlastními orgány, odevzdají berním úřadům nedoplatky a přeplatky na obecních přírážkách za rok 1945 a léta předchozí zjištěné ke dni 31. prosince 1945, dále předpisy a odpisy na obecních přírážkách za rok 1945 a léta předchozí

provedené v roce 1946 a platby na obecní přírážky přijaté v roce 1946. Způsob, jakým berní úřady převezmou od obcí tyto částky, určí ministr financí po slyšení pověřence financí.

(3) Bilanční výsledky okresních a obecních přírážek na Slovensku, vyplynoucí ve výroční bilanci daňového účtu na rok 1945, jsou konečným vyúčtováním všech druhů přírážek na rok 1945 a léta předchozí mezi státní pokladnou a svazky územní samosprávy.

§ 4.

Předpisování a vybírání obecních příspěvků.

Příspěvky podle §§ 25 a 26 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí, nebudou za léta 1946, 1947 a 1948 vyměřovány a vybírány berními úřady. Tyto příspěvky předpisuje místní národní výbor a vybírá je svými orgány.

Oddíl druhý. Náhradové přiděly.

§ 5.

(1) Na místě přírážek, uvedených v § 1, obdrží na každý z roků 1946, 1947 a 1948 ze státní pokladny:

- a) země Česká náhradový přiděl 411,300.000 Kčs a země Moravskoslezská náhradový přiděl 163,000.000 Kčs;
- b) okresy a obce (jejich části) v zemích České a Moravskoslezské, na něž se nevztahuje ustanovení písm. c), náhradové přiděly ve výši přidělů, poskytovaných podle použitelných ustanovení na místě odpadnuvších a do státní pokladny plynoucích přírážek na rok 1945 (po zkrácení ve prospěch zemí pro příspěvky finančně slabým okresům a obcím);
- c) okresy a obce (jejich části) v zemích České a Moravskoslezské, obsazené v roce 1938 cizí mocí nebo vyklizené v době nesvobody pro vojenské nebo jiné účely okupantů, náhradové přiděly ve výši, kterou určí ministr vnitra v dohodě s ministrem financí po návrhu příslušného zemského národního výboru, a to pokud jde o svazky v roce 1938 obsazené, na podkladě jejich přírážkových základů podle posledních statistických dat pro ně známých, a pokud jde o svazky za nesvobody vyklizené, podle posledně známé přírážkové základny, jinak však podle obdoby zásad stanovených pro určování přidělů obcím a okresům v těchto zemích na rok 1945;
- d) okresy a obce (jejich části) na Slovensku, na něž se nevztahuje ustanovení písm. e), náhradové přiděly vypočtené z přírážkových základů přímých daní podrobených přírážkám, stanovených na berní rok 1945, a to pokud jde o obce, sazbami přírážek platnými pro rok 1945, byly-li tyto sazby oznámeny berním úřadům do 30. září 1945, jinak sazbami posledně známými, a pokud jde o okresy, sazbami 70 % u daně číňovní a 180 % u ostatních daní přímých. Tyto přiděly se zkracují ve prospěch finančně slabých okresů a obcí, a to o 10 % u okresů, o 7 % u města Bratislavy [a u města Košic - písm. e)] a o 5 % u ostatních obcí;
- e) okresy a obce (jejich části) na Slovensku, obsazené v letech 1938 a 1939 cizí mocí, náhradové přiděly vypočtené z přírážkových základů přímých daní podrobených přírážkám, stanovených na berní rok 1937, a to pokud jde o obce sazbami 100 % u daně číňovní a 300 % u ostatních daní přímých, a pokud jde o okresy, sazbami 70 % u daně číňovní a 180 % u ostatních daní přímých. Pokud jde o město Košice, vypočte se přiděl sazbami 170 % u daně číňovní a 480 % u ostatních daní přímých. Nelze-li přírážkovou základnu pro některou obec nebo některý okres zjistiti, vypočte se výše přidělu na podkladě přírážkové základny svazku, známé podle posledních statistických dat. Ustanovení písm. d) poslední věty platí obdobně.

(2) Náhradový příděl poukazuje svazku územní samosprávy, po případě zúčtuje v jeho prospěch, finanční správa v měsíčních lhůtách pozadu splatných, činí-li roční částka přídělu aspoň 6.000 Kčs; je-li však nižší, poukazuje (zúčtuje) finanční správa náhradový příděl čtvrtletně pozadu. Na Slovensku se odečtou od ročních náhradových přídělů přírážkové podíly, které byly na rok 1946 již vyplaceny.

(3) Částky, o něž se náhradové příděly okresů a obcí zkracují, poukazuje (zúčtuje) finanční správa ve čtvrtletních, pozadu splatných lhůtách příslušné zemi, na Slovensku Fondu státních přídělů při pověřenectvu vnitra.

Oddíl třetí.

Jiné státní příděly.

§ 6.

Příděly zemím.

(1) Zemím České a Moravskoslezské se poskytuje na správní rok 1946, 1947 a 1948 celkový příděl ze státní pokladny 270,000.000 Kčs ročně, z něhož přísluší zemi České 120,000.000 Kčs a zemi Moravskoslezské 150,000.000 Kčs.

(2) Tyto příděly obdrží země na místě dosavadních přídělů z výnosu daně z piva.

§ 7.

Příděly obcím.

(1) Celá splatná daň domovní, předepsaná v obci na berní rok 1946, 1947 a 1948, se přiděluje v těchto letech těm obcím, které byly v letech 1938 a 1939 obsazeny cizí mocí. Ostatním obcím se přiděluje tato daň jen tehdy, bylo-li jim povoleno vybírat na rok 1944 více než 250 % obecních přírážek.

(2) Ustanovení čl. III, odst. 7 finančního zákona na rok 1946 pozbývá platnosti.

Oddíl čtvrtý.

Pomoc finančně slabým okresům a obcím.

§ 8.

Příspěvky zemí a z Fondu státních přídělů.

(1) Na příspěvky finančně slabým okresům a obcím (§ 11, odst. 2 zákona ze dne 15. června 1927, č. 77 Sb., o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy, ve znění zákona ze dne 9. dubna 1935, č. 69 Sb.) jsou povinny použít země Česká a Moravskoslezská na každý z roků 1946, 1947 a 1948 vedle částek, jichž se jim dostává krácením náhradových přídělů okresů a obcí a jako náhradového přídělu na místě části bývalých obecních přírážek k všeobecné a zvláštní dani výdělkové, též z přídělů poskytovaných podle § 6 pro každý z roků 1946, 1947 a 1948 země Česká nejméně 66,000.000 Kčs a země Moravskoslezská nejméně 33,000.000 Kčs.

(2) Fondu státních přídělů při pověřenectvu vnitra se poskytuje ve prospěch finančně slabých okresů a obcí na Slovensku příděl ze státní pokladny na rok 1946 60,979.800 Kčs, na rok 1947 a 1948 po 75,000.000 Kčs. Příděl je splatný ve stejných splátkách koncem každého kalendářního čtvrtletí. Mimo to se dostane Fondu státních přídělů částek, o něž byly zkráceny náhradové příděly okresů a obcí na Slovensku [§ 5, odst. 1, písm. d) a e)]. Příděly, uvedené v ustanovení věty první a

třetí, obdrží Fond státních přidělů na místě všech dosavadních přidělů. Ustanovení § 21, odst. 3, věty třetí zák. č. 77/1927 Sb. ve znění zákona č. 69/1935 Sb. pozbývá platnosti.

§ 9.

Mimořádná pomoc.

(1) Ministr vnitra může v dohodě s ministrem financí zemím České a Moravskoslezské a okresům a obcím v obvodu těchto zemí, pokud by se jejich nejnutnější potřeba řádného rozpočtu na rok 1947 nemohla uhradit podle platných předpisů, na řádně odůvodněný návrh příslušného zemského národního výboru, poskytnouti na úhradu schodku řádného rozpočtu na rok 1947 příspěvky do celkové výše 2.000,000 Kčs.

(2) Pokud jde o okresy a obce na Slovensku, může tak učiniti pověřenec vnitra v dohodě s pověřencem financí podle pokynů ministra vnitra udělených v dohodě s ministrem financí, a to do celkové výše příspěvků 300,000.000 Kčs na úhradu schodku řádného rozpočtu na rok 1946 a do celkové výše příspěvků 400,000.000 Kčs na úhradu schodků řádného rozpočtu na rok 1947.

(3) Podle obdoby ustanovení předchozích odstavců lze poskytnouti svazkům územní samosprávy též příspěvky na úhradu schodku řádného rozpočtu na rok 1948 do celkové výše, kterou stanoví ministr vnitra v dohodě s ministrem financí, a to pokud jde o okresy a obce na Slovensku, po slyšení pověřenců vnitra a financí.

Oddíl pátý.

Příděly na úpravu dluhů okresů a obcí.

§ 10.

(1) Na úpravu dluhů finančně slabých okresů a obcí (čl. III, § 1 zák. č. 69/1935 Sb.) přiděluje stát ze svých prostředků pomocnému fondu:

- a) pro zemi Českou v roce 1946 115,000.000 Kčs a v roce 1947 a 1948 po 100,500.000 Kčs.
- b) pro zemi Moravskoslezskou v roce 1946 49,000.000 Kčs, v roce 1947 a 1948 po 59,000.000 Kčs.
- c) pro Slovensko na místě dosavadních přidělů v roce 1946 33,339.000 Kčs, v roce 1947 a 1948 po 40,000.000 Kčs.

(2) Finanční prostředky, uvedené v předchozím odstavci, jsou splatné ve stejných splátkách koncem každého kalendářního čtvrtletí.

Oddíl šestý.

Obecní dávky a poplatky.

§ 11.

(1) V letech 1947 a 1948 může obec vybírat obecní dávky a poplatky podle pravidel odpovídajících vzorným pravidlům, pokud jde o sazby vyjádřené měnovými jednotkami, jen nejvyššími sazbami uvedenými ve vzorných pravidlech. Ustanovení § 11, odst. 1 a 2 se nevztahují na obecní dávku ze psů.

(2) V obcích, které již vybírají platně obecní dávky a poplatky podle pravidel odpovídajících vzorným pravidlům, avšak v sazbách nižších než jsou nejvyšší sazby podle vzorných pravidel vyjádřené měnovými jednotkami, zvyšují se počínajíc 1. lednem 1947 sazby těchto dávek a poplatků na tuto nejvyšší sazbu přímo ze zákona. Ustanovení § 11, odst. 1 a 2 se nevztahují na obecní dávku ze psů.

(3) O povinnosti obecních orgánů k náhradě škody, vzniklé obci porušením ustanovení předchozích odstavců, rozhoduje nadřízený národní výbor (úřad). Ustanovení § 19, odst. 5, vět páté až sedmé zák. č. 77/1927 Sb. ve znění zákona ze dne 27. listopadu 1930, č. 169 Sb., platí obdobně. Na Slovensku užíje se obdobně zvláštního ustanovení o náhradě škody způsobené okresu v oboru finančního hospodaření.

(4) Povolení k vybírání obecních dávek a poplatků platná v roce 1946, jakož i schválená pravidla o jejich vybírání nepozbudou platnosti před koncem roku 1948, nezruší-li obec sama pravidla o vybírání dávek (poplatků) nebo nenahradí-li se jinými pravidly. Ustanovení odstavce 2 zůstává nezměněno. Ustanovení § 11, odst. 4 se vztahuje také na povolení k vybírání obecních dávek a poplatků, udělená po roce 1946.

Oddíl sedmý.

Rozpočty svazků územní samosprávy.

§ 12.

(1) Příslušné národní výbory musí se usnésti o rozpočtech svazků územní samosprávy na rok 1948 tak včasné, aby byly předloženy ke schválení nejpozději do 15. června 1947. Do téže neprodlužitelné lhůty nutno předložit řádně doložené žádosti za příspěvek pro finančně slabé okresy nebo obce (§ 8).

(2) Rozpočet školní obce na rok 1948 budiž zaslán s potřebnými výkazy a vysvětlivkami příslušnému místnímu národnímu výboru nejpozději do 15. května 1947.

(3) Příslušný orgán (úřad) jest povinen rozhodnouti o schválení rozpočtu svazku územní samosprávy na rok 1948 nejpozději do 31. srpna 1947. To platí obdobně pro rozhodování o odvolání z usnesení o rozpočtu svazku územní samosprávy, o odvolání proti školnímu rozpočtu nebo rozvrhu jeho schodku, jakož i o žádosti za příspěvek na rok 1948 (§ 8).

(4) Má-li země nárok na náhradový přiděl, určený na podkladě zemské přírážky, která vyžadovala povolení vlády, projedná se její rozpočet v řízení podle § 45, odst. 2 a § 55, odst. 2 zákona ze dne 14. července 1927, č. 125 Sb., o organizaci politické správy. Rozpočty okresů a statutárních obcí (obcí se zřízeným magistrátem), jakož i rozpočty obcí, které žádají za příspěvek podle § 11 zák. č. 77/1927 Sb. nebo za příspěvek podle § 9, schvaluje zemský národní výbor, na Slovensku pověřenectvo vnitra. Rozpočty ostatních obcí schvaluje okresní národní výbor.

(5) O náhradě škody, vzniklé svazku územní samosprávy porušením ustanovení odstavce 1, 2 nebo 3, platí obdobně ustanovení § 11, odst. 3.

ČÁST DRUHÁ.

Hospodářství jiných osob veřejného práva.

§ 13.

Nevybírání přírážek k přímým daním.

(1) K přímým daním se nevybírají na léta 1946, 1947 a 1948 školní přírážka, zdravotní přírážka, přírážka obchodních a živnostenských komor, zvláštní přírážka k pozemkové dani ve prospěch živelních fondů, přírážka k pozemkové dani jako příspěvek pro jednotné svazy zemědělců, jakož i cestní přírážka pro Fond vicinálních cest.

(2) Ustanovení § 2 a § 3, odst. 3 platí obdobně.

(3) V zemích České a Moravskoslezské se vybere na berní léta 1943, 1944 a 1945 přírážka školní a přírážka zdravotní k dani z vyššího služného rovněž ve prospěch státní pokladny.

§ 14.

Náhradové přiděly.

(1) Na místě přírážek, uvedených v § 13, obdrží na každý z roků 1946, 1947 a 1948 ze státní pokladny:

- b) Ústředna obchodních a živnostenských komor v Praze náhradový přiděl 100,000.000 Kčs, obchodní a průmyslové komory na Slovensku náhradové přiděly v celkové částce 20,000.000 Kčs, z níž připadá na obchodní a průmyslovou komoru v Bratislavě 14,500.000 Kčs, obchodní a průmyslovou komoru v Banské Bystrici 3,200.000 Kčs a obchodní a průmyslovou komoru v Košicích 2,300.000 Kčs;
- e) Fond vicinálních cest náhradový přiděl 150,000.000 Kčs.

(2) Ustanovení § 5, odst. 2, poslední věty a § 5, odst. 3 platí obdobně tou odchylkou, že náhradový přiděl jednotným svazům zemědělců je splatný vždy patnáctého každého měsíce.

ČÁST TŘETÍ. Náhradní přírážky.

§ 15.

(1) Na místě přírážek, uvedených v §§ 1 a 13, se vyberou na berní léta 1946, 1947 a 1948 tyto náhradní přírážky, jejichž výnos plyne do státní pokladny:

- a) k dani činžovní v Praze, Brně a Bratislavě 200 %, v ostatních místech 300 %;
- b) k dani všeobecné výdělkové, domovní třídní, rentové přímo vybírané a z vyššího služného 800 %;
- c) k dani pozemkové 1000 %;
- d) ke zvláštní dani výdělkové 2 %.

(2) Náhradní přírážka ke zvláštní dani výdělkové [odstavec 1, písm. d)] se vybírá jen od poplatníků této daně, kteří platili podle dosavadních předpisů komorní přírážku.

(3) Náhradní přírážky podle odstavce 1 se vyberou v zemích České a Moravskoslezské na území, které bylo v roce 1938 obsazeno cizí mocí, též na berní rok 1945 a léta předchozí, pokud se tam na uvedené berní roky vyměří přímé daně podle předpisů, platných nebo použitelných pro vnitřní oblast českých zemí.

ČÁST ČTVRTÁ. Ustanovení společná a závěrečná.

§ 16.

Do lhůt o promlčení obecních dávek, poplatků a příspěvků se nevčítají léta 1939 až 1945.

§ 17.

Ustanovení předpisů o finančním hospodářství svazků územní samosprávy (§ 1) a jiných osob veřejného práva (§§ 13 a 14), pokud neodporují tomuto zákonu, zůstávají nedotčena.

§ 18.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1946; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministrem financí, a pokud jde o ustanovení části druhé a třetí, ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Čl. II.

Částka 2.000,000.000 Kčs, uvedená v § 9, odst. 1 zák. č. 249/1946 Sb., se zvyšuje na 2.561,000.000 Kčs. Zálohy poskytnuté svazkům lidové správy podle čl. XXII finančního zákona republiky Československé ze dne 29. března 1946, č. 59 Sb., kterým se stanoví státní rozpočet na rok 1946, se zúčtují jako státní příspěvek.

Čl. III.

Částka 2.900,000.000 Kčs, stanovená v státním rozpočtu na rok 1948 na mimořádnou pomoc svazkům lidové správy, zvyšuje se o dalších 200,000.000 Kčs, jichž se použije na dluhovou službu ze zápůjček obcí a okresů, uzavřených na investice v rámci dvouletého hospodářského plánu a na investice z místních zdrojů. Rozvržení této částky se provede podle období § 9, odst. 3 zák. č. 249/1946 Sb. ve znění vyplývajícím z čl. I a II.

Čl. IV.

(1) Ministerstvo vnitra stanoví v dohodě s ministerstvem financí, generálním sekretariátem Hospodářské rady a nejvyšším účetním kontrolním úřadem po slyšení zemských národních výborů a pověřenectva vnitra zásady a směrnice pro rozpočetnictví a účetnictví vlastní (mimopodnikové) správy svazků lidové správy tak, aby tím bylo vyhověno potřebám hospodářského plánování a vlastním potřebám těchto svazků.

(2) Ministerstvo vnitra vydává v dohodě s generálním sekretariátem Hospodářské rady, ministerstvem financí a nejvyšším účetním kontrolním úřadem po slyšení zemských národních výborů a pověřenectva vnitra předpisy ve věcech podnikového početnictví svazků lidové správy podle směrnic a vysvětlivek vydávaných generálním sekretariátem Hospodářské rady podle zákona ze dne 16. května 1946, č. 116 Sb., o jednotné organizaci podnikového početnictví.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Nosek v. r.

Dr. Dolanský v. r.

